

Bergeend houdt van de polder

De bergeend (*Tadorna tadorna*) komt uit de familie van grotere watervogels: eenden, ganzen en zwanen. Qua uiterlijk zitten ze ergens tussen eenden en ganzen in. Het vrouwtje is wat lichter gekleurd dan het mannetje. Dit is wel vaak het geval bij vrouwtjesvogels, omdat die in de broedperiode kwetsbaarder zijn dan mannetjes. De mannetjesbergeenden doen geheel niet aan broedzorg; hebben alleen maar de lusten, vermoed ik.

De benaming bergeend is eigenlijk een merkwaardige benaming. Er is geen sprake van dat deze vogel in de bergen zou kunnen nestelen, en zeker niet in de hoge Alpen. Ze broedden van oudsher in de duinen en hebben later de bakens verzet naar onze veenweidegebieden. Ik zie de prachtige, veelzijdig gekleurde eenden meer en meer in de wat verwilderde rietkragen van de Zaanse polders, waar minder vossen zijn dan in de Kennemerduinen. Bovendien zijn er door de uiterst besmettelijke konijnenziekte myxomatose minder konijnen in de duinen. En omdat bergeenden graag in konijnenholen

broeden, zijn er voor hen nu minder broedgelegenheden.

Het mannetje onderscheidt zich van het vrouwtje door een vreemd gevormde knobbel op de felrode snavel. Zie de foto. De bontgekleurde schakeringen op een verder wit verenkleed maken de vogel in het veld opvallend herkenbaar. Voor hun voedsel zijn bergeenden afhankelijk van voedselrijke slik of modder. Het wad bijvoorbeeld, maar ook modderige sloten, zoals je die vindt in ons gebied.

Bergeenden broeden vanaf april tot in juni. Eén legsel bevat 8 tot 10 eieren. De broedduur is ongeveer 28

dagen. De kuikens gaan al snel met de ouders naar het water. De jongen verzamelen zich in crèches van tientallen exemplaren, onder de hoede van enkele volwassen vogels. Na de broedtijd trekken bergeenden naar het open water van de Waddenzee om veilig te kunnen ruïen. Ook Zeeland is een geliefde ruipelek. In het voorjaar gaan ze weer naar hun broedgebieden.

Tijdens koude winters trekken bergeenden weg naar Engeland en Frankrijk.

De populatie bergeenden is de laatste decennia licht toegenomen. De grootste concentraties van de ongeveer 11.000 paren treffen we aan in de Zeeuwse delta en het Waddenzeegebied. Ook de Zaanstreek en de Gelderse Poort herbergen relatief veel broedparen.

Foto: Rob van der Woude, Vogelwacht Zaanstreek.